

Naloge za boljše življenje

Občinski svet ZSS Ljubljana-Šiška je v okviru priprav na 3. konferenco Zveze sindikatov Slovenije, ki bo govorila o vlogi in nalogah sindikatov pri uveljavljanju delavcev kot nosilcev socialne politike in zagotavljanju socialne varnosti, organiziral tematsko razpravo o »Življenjskih razmerah upokoencev v občini Ljubljana-Šiška«.

V tematsko razpravo so vključili vse tiste dejavnike, ki lahko s svojo aktivnostjo in z bolj organiziranim delom prispevajo, da se življenjski pogoji upokoencev in starejših občanov izboljšajo.

Prisotni so spregovorili o tistih vprašanjih, ki so povezana z življenjem in delom upokoencev in starejših oseb in se med drugim dogovorili tudi za doslednejše izvajanje predvsem naslednjih nalog:

— Sindikati se morajo še nadalje zavzemati za izboljšanje socialnega položaja delavcev oziroma družin z nizkimi osebnimi dohodki. Položaj teh delavcev je treba izboljšati z ustreznim vrednotenjem proizvodnega dela in dela v težjih delovnih pogojih, z ustreznijo delitvijo sredstev skupne porabe v OZD ter socialnimi ukrepi v okviru SIS socialnega skrbstva in socialno-zdravstvenih komisij v KS.

— Strokovne službe v OZD morajo imeti pregled nad celotnim socialnim stanjem svojih delavcev, še posebno pa delavcev (in njihovih družin) z nizkimi OD. Tak pregled morajo nenehno dopolnjevati v sodelovanju z organi KS in centri za socialno delo v tistih občinah, kjer ti delavci prebivajo, zaradi celovite evidence socialnih prejemkov in dajatev. Na podlagi takega celovitega pregleda stanja ne bo prihajalo do nepravilnih prejemkov socialnih pomoči, ampak bodo pomoči dobili le tisti delavci in občani, ki so pomoči resnično potrebni.

— SIS družbenih dejavnosti morajo bolj prilagoditi svojo organiziranost in način delovanja potrebam in interesom delavcev v materialni proizvodnji ter se uveljaviti kot mesto dogovarjanja in usklajevanja interesov in možnosti med izvajalci in uporabniki. Še posebej gre za interese in pravice upokojenih delavcev, ki jih imajo iz minulega dela.

— OO ZSS se morajo zavzemati, da se razvijejo še tesnejše vezi med aktivnimi delavci in upokojenci, da bodo upokoence spodbujali k aktivnemu sodelovanju in reševanju njihovih

problemov tako v OZD kot v KS in SIS socialnega varstva. Še nadalje morajo vzdrževati stalne stike med OZD in upokojenimi delavci v obliki srečanj, posvetov, ogledov pri odpiranju novih proizvodnih objektov ter ob raznih jubilejih, praznikih in drugih priložnostih.

— Razširiti je potrebno dejavnost društev upokoencev na tiste starejše občane, ki nimajo statusa upokojenca. Društva upokoencev se morajo bolje organizirati, dati morajo več poudarka svoji dejavnosti in pri tem upoštevati potrebe in nekatere specifičnosti članov društev upokoencev, skušati organizirati razne dejavnosti kulture in rekreacije znotraj že obstoječih društev, kulturnih in rekreacijskih institucij, ne pa le v okviru društev upokoencev, ker bi se tako starejši občani tudi bolje počutili med mlajšimi v raznih rekreacijskih in kulturnih dejavnostih.

— Društva upokoencev naj bolj organizirano pristopijo k vključevanju občanov v društva, saj se le s 50% vključenih občanov v društvih upokoencev ne moremo pohvaliti. Pri tem so KK SZDL odgovorne za pomoč pri ustanavljanju društev upokoencev povsod tam, kjer obstajajo pogoji za delo.

— Drove za starejše občane je potrebno odpreti in sicer glede zagotavljanja in nudenja pomoči občanom na domu tako, da bi ostali občani čim dlje ostali v svojem okolju. Pomoč pri tem pa morajo nuditi društva upokoencev, krajevne organizacije RK, socialno-zdravstvene komisije v KS in patronažna služba za strokovno nego občanov na domu.

— Socialno-zdravstvene komisije so dolžne skrbeti za svoje krajane tako, da ugotavljajo potrebe in organizirajo pomoč. Centri za socialno delo pa morajo nuditi vso potrebno pomoč, da delo teh komisij uspešno poteka. Predvsem je pomembna pomoč in skrb za tiste upokoence, za katere vemo, da so težje prilagodljivi in v pripravah na upokoitev sami niso ničesar storili — ali pa zelo malo.

— Seveda pa se morajo za uresničitev vseh dogovorov, sprejetih v tej razpravi in za dolgoročneje reševanje teh vprašanj vključiti tudi vzgojnoizobraževalne organizacije (od VVZ, osnovnih in srednjih šol) s svojimi izobraževalnimi programi, ki bi vključevali tudi razvijanje humanih odnosov med ljudmi in še zlasti odnosov do starejših.

Življenjska pot prizadetih otrok je v veliki meri odvisna od njihove družinske in družbene skupnosti. Strokovna pomoč je usmerjena po specialnih pedagoških načelih in metodah v sistematično razvijanje vseh tistih navad, spretnosti in znanj, ki so potrebna za čimbolj samostojno življenje odraslih duševno prizadetih. Mentalno higienska naravnost našega dela pa teži tudi k skrbi za duševno počutje teh otrok, saj ugotavljamo, da sprejetost takega otroka v družini in družbi, njegova prilagodljivost, vodljivost, veselje, zadovoljstvo in sreča lahko zabrišejo stopnjo prizadetosti. Družbena pozornost pa je usmerjena v različne oblike pomoči, s katero bi zagotovili boljše življenjske razmere in socialno varnost duševno prizadetim in njihovim staršem.

V organizirano skrb za prizadete osebe se vključuje Društvo za pomoč duševno prizadetim Slovenije. V Ljubljani imamo zvezo društev in mestno društvo za pomoč duševno prizadetim. Društvo deluje na Samovi 9/II. Vključuje starše duševno prizadetih oseb, strokovne sodelavce in druge somišljenike. Organizira letovanja za otroke in starše, prireja predavanja in seminarje, izdaja Informator, šestkrat letno glasilo zveze društev »Naš zbornik« in občasne strokovne publikacije. Takšna je skrb strokovnih in družbenih institucij.

Kaj pa lahko za prizadete otroke storimo mi vsi, vsak dan? Problema prizadetosti otroka staršem nikakor ne moremo odvzeti, lahko pa jim z malenkostmi v marsičem pomagamo. Ali ste že kdaj na igrišču ali dvorišču vključili tudi prizadetega otroka v igro svojih otrok, ga povabili na rojstni dan svoje hčerke? Ste spustili mater s prizadetim otrokom v naročju, s svežnjem plen in druge prtljage »mimo vrste« v trgovini, v banki, na pošti? Ali pomislimo, kaj pomeni staršem, da jim s hudo nemirnim otrokom ni potrebno čakati v prenapolnjeni čakalnici in poslušati »dobra namernih nasvetov«, naj umirijo svojega otroka? Ste kdaj zavezali vezalke, uredili obleko in torbico neboljzenemu solarju, mu pomagali, če se ne znajde na cesti, na prehodu čez cesto, v avtobusu ali drugo, zanj novi situaciji?

Tisoč takšnih in podobnih drobnih malenkosti sestavlja naš vsakdan, ga olajšuje ali otežuje. Otrok v dlaneh — kot simbol Društva za pomoč duševno prizadetim — je klicaj — ne deklariranemu humanizmu, ampak dejanski pomoči nemočnim.

Ana Štukl-Kurilo
ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA

Klicaj dejanski pomoči nemočnim

Otrok v dlaneh

Mednarodno leto invalidov se izteka. Ne sanjamo v tem letu, marveč vsako leto, vsak dan, bi morali v sredstvih javnega obveščanja: v časopisih, po radiu in televiziji pogosteje spregovoriti in razmišljati tudi o tistih otrocih, mladostnikih in odraslih, ki se razlikujejo od svojih zdravih vrstnikov, ki so drugačni zaradi svoje prizadetosti, pa naj bo to slabovidnost, slepota, naglušnost, gluhost, telesna invalidnost, bolezen ali duševna prizadetost. Skrb za invalide osebe izhaja iz ustavne in moralne obveznosti naše družbe, da ustvari čimboljše pogoje za njihovo usposabljanje in varstvo.

Prizadeti otroci se rojevajo vsepovsod in v vsakem času. Ze mnogokrat je bilo poudarjeno, da je stopnja družbene skrbi, namenjene tistim otrokom, ki zaradi posebnosti v razvoju potrebujejo dodatno pomoč pri negi, vzgoji, usposabljanju in zaposlovanju, tudi merilo humanosti družbenega okolja. Najštevilnejša skupina med otroki z motnjami v telesnem in duševnem razvoju so prav duševno nezadostno razviti, duševno prizadeti otroci.

Sodobno, strokovno utemeljeno gledanje na duševno prizadetost vodi do spoznanja, da reševanje problema zahteva celovit proces usposabljanja, ki naj se prične čimprej, v čimbolj ranem obdobju otroštva. Glede na značilnosti in potrebe duševno prizadetih otrok moramo upoštevati, da vsak otrok, tudi duševno prizadet, razvija osebne lastnosti in pridobiva osnovna znanja, spretnosti in navade že v zgodnjem otroštvu. Zaradi šibkejših lastnih pobud in specifičnosti prizadetosti pa potrebuje več sistematične pomoči.

V celovito skrb za tega otroka — v psihofizičnem smislu — se v našem mestu poleg drugih medicinskih ali pedagoških ustanov vključuje tudi mentalno higienski oddelek otroškega dispanzerja TOZD osnovnega zdravstvenega varstva Center. Oddelek je bil ustanovljen že leta 1959 in se je izpopolnjeval s strokovnjaki različnih področij. Poleg dela s predšolskimi otroki, ki iščejo nasvet zaradi različnih motenj oziroma težav, posvečamo posebno skrb korektivno terapevtskemu delu z duševno prizadetimi otroki in svetovanju staršem, kako naj ravnaajo z njimi doma.

Dopisujte v
vaše
glasilo